

02

SEASON 41 עונה 41

2024 **הקאמרטה**
2025 **הישראלית ירושלים**
מנהל מוזיקלי: אבנר בירון

PRAISE HIM WITH VIOLIN / הללוהו בכינור

הללוהו בכינור PRAISE HIM WITH VIOLIN

יואב תלמי מנצח Yoav Talmi conductor
אוברי אוליברסון כינור (ארצות הברית) Aubree Oliverson violin (USA)

ג'אקומו פוצ'יני (1858-1924) Giacomo Puccini (1858-1924)
כריזנטמו, בעיבוד יואב תלמי Crisantemi, arr. by Yoav Talmi
לתזמורת כלי קשת (6') for String Orchestra (6')

פליקס מנדלסון (1809-1847) Felix Mendelssohn (1809-1847)
קונצ'רטו לכינור במי מינור, אופ' 64 (26') Violin Concerto in E minor, op. 64 (26')
Allegro molto appassionato | Andante – Allegretto non troppo | Allegro molto vivace

הפסקה Intermission

ז'אן סיבליוס (1865-1957) Jean Sibelius (1865-1957)
אנדנטה פסטיבו, אופ' 117א (5') Andante Festivo, op. 117a (5')

לודוויג ואן בטהובן (1770-1827) Ludwig Van Beethoven (1770-1827)
סימפוניה מס' 2 ברה מז'ור, אופ' 36 (32') Symphony no. 2 in D major, op. 36 (32')
Adagio molto – Allegro con brio | Larghetto | Scherzo. Allegro | Allegro molto

שישי 1.11.24 / 13:00 / FRIDAY

מוזיאון תל אביב לאמנות, אולם רקנאטי
Tel Aviv Museum of Art, Recanati Auditorium

מוצ"ש 2.11.24 / 20:00 / SATURDAY

מוזיאון תל אביב לאמנות, אולם רקנאטי
Tel Aviv Museum of Art, Recanati Auditorium

שני 4.11.24 / 20:00 / MONDAY

אלמא מרכז אמנויות, זכרון יעקב
Elma Arts Center, Zichron Yaakov

סירקו את הקוד והצטרפו
לקבוצת הוואטסאפ
השקטה לעידונוים
והטבות בלעדיות

אוברי אוליברסון,

הכנת הצעירה
ניגנה העונה
בתזמורת
הקאמרית של
ניו יורק בקארני
הול, עם התזמורת
הסימפונית
של קולומבוס
ויטה,
הפילהרמונית

המלכותית של ליורפול ואנסמבל הבארוק
קונטרפונקטוס, בניצוח לודוביק מורלו,
גיא בראונשטיין ואחרים.

תשוקתה ומחויבותה ליצירות מליבת
הרפרטואר תקפות גם ליצירות נודעות
פחות, ביניהן, העונה, מאת מויסיי ויינברג,
רינה אסמעיל וסלוטורה די ויטוריו; לדבריה,
"אני מנגנת מוזיקה ש'מדברת' אליי בלי
קשר למספר הפעמים שבוצעה, מגלה
מחדש יצירות מופת אבודות ומלחינים
הראויים לתשומת לב, לצד נקודת המבט
הרעננה שלי על הקלאסיקות; אני מקווה
שבמידה שאני אוהבת יצירה, מישהו
בקהל יאהב אותה גם כן".

היא מנגנת רסיטלים ומוזיקה קאמרית;
באחרונה סיררה באירופה עם הפסנתרן
ז'אן-איב טיבודה, הוויולנית טטיאנה
מזורנקו והצל'ן קלייב גרינסמית'. היא
מקדמת חינוך מוזיקלי מגיל צעיר, סיררה
בכ-100 בתי ספר במערב ארצות הברית,
הרצתה בוועידות חינוך ועודדה אלפי
ילדים לנגן ולעבוד קשה.

אוליברסון זכתה בפרס הצטיינות
באקדמיית פסטיבל ורבייה, בתחרות
ע"ש דורותי דליי בפסטיבל אספן ובפרס
קונסרבטוריון קולבורן, שם השלימה
תואר ראשון ותעודת אומן. בין מוריה
רוברט ליפסט, דבי מונץ, דניאל בָּלן
ובוריס קושניר בווינה.

אוברי אוליברסון מנגנת בכינור גואדניני,
באדיבות אירן ר' מילר וקרן אגודת בָּר
הבין לאומית לכינור.

יואב תלמי נולד

בקיבוץ מרחביה.
בוגר האקדמיה
הישראלית
למוסיקה בתל
אביב ובית
הספר למוזיקה
ג'וליארד בניו יורק
בקומפוזיציה
ובניצוח, תלמי
מנצח אורח

מבוקש. הוא בעל דוקטורט לשם כבוד
מאוניברסיטת לאבאל בקנדה, מנצח
אמריטוס בתזמורת הסימפונית של קויבק
ועומד בראש תוכנית ניצוח התזמורת
בבית הספר למוזיקה ע"ש בוכמן-מהטה
באוניברסיטת תל אביב.

תלמי היה מנצח אורח ראשי בפילהרמונית
של מינכן והמנהל המוזיקלי בפילהרמונית
של ארנהם (הולנד), בתזמורת הסימפונית
של המבורג, סן דייגו וקויבק, בתזמורת
הקאמרית הישראלית ומנהלה המוזיקלי
הראשון של האופרה הישראלית, שהיה
בין מקימיה. הוא ניצח על הפילהרמונית
של ברלין, קונצרטבאו אמסטרדם, ארבע
התזמורות הגדולות בלונדון, התזמורת
הלאומית צרפת, סנטה צ'צ'יליה ברומא,
תזמורת אוסלו, שטוקהולם, דטרויט,
אינדיאנפוליס, מונטריאול, ונקובר וסיאטל -
וביפן, בהונג קונג, בניו זילנד ובדרום
אמריקה. הוא מופיע בקביעות עם כל
התזמורות בישראל.

הקליט לחברות בהן Chandos, Naxos,
EMI, Decca והמכון למוסיקה ישראלית.
תלמי אף מלחין עטור פרסים, בהם פרס
ראש הממשלה למלחינים (2013) ופרס
אקו"ם ע"ש אבידום ליצירת השנה (2018);
אשתקד ניגנה הקאמרטה יצירה שהזמינה
ממנו: "סינפוניה קאמרטה". בעת שירותו
הצבאי, יואב תלמי התפרסם כשחיבר את
"צה"ל צועד", שב-1963 זכה במקום הראשון
בתחרות המארשים הישראלית והפך
למארש הרשמי של צבא ההגנה לישראל.

על היצירות

פוצ'יני נודע באופרות, בהן "לה בוהם" ו"מאדאם באטרפליי". **כריזנטמות** מ-1890, במקור לרביעיית כלי קשת, חיבר במהלך לילה אחד בעקבות מותו בטרם עת של ידידו, אֶמְדָאָו מסבוי - דוכס אַאֶוסְטָה, בן מלך איטליה. כריזנטמה היא חרצית (מקור השם העברי מיוונית: חרוץ = זהב); הפרח גדל ברחבי אגן הים התיכון וזרעיו נמצאו בקברי מלכים במצרים העתיקה - להבטיח חיי נצח ושפע. בדומה לברושים ירוקי-עד בבת יעלמין בישראל, מנהג נוצרי-קתולי להניח פרחי חרציות על הקבר בלוייה או באזכרה. היצירה בפרק אחד, בהוראה "אנדנטה מסטו" (צעידה ביוגו). מהלכים כרומטיים (מיוונית כרומה = צבע, תזוזות בחצאי טונים) משקפים היעדר מנוחה; המנגינות נודדות בין חטיבות הכלים. היצירה בנוסח לתזמורת כלי קשת שערך יואב תלמי.

מנדלסון הפסנתרן והמלחין ופרדיננד דוד הכנר היו חברים מנוער. ב-1835, כשמנדלסון היה למנהל הגֶנְדֶהָאוס בלייפציג, מינה את דוד לכנר הראשי בתזמורת. **הקונצ'רטו לכינור** מיצירותיו הסימפוניות האחרונות. "אני רוצה לחבר קונצ'רטו לכינור... מתרוצץ לי משהו בראש במי מינור והפתיחה אינה מניחה לי..." כתב מנדלסון. בנגינת הבכורה ב-1845, דוד היה הסולן ועל תזמורת הגוונדהאוס ניצח הדֶנְי נילס גֶדֶה (מנדלסון חלה). כבקונצ'רטי לפסנתר שלו, מנדלסון קיצר את הקדמת התזמורת; כאן היא ליווי בונה-ציפיייה, רקע לנגינת הכינור; רק בהמשך הפרק יוצר דו-שיח עם התזמורת. הקדנצה מופיעה בסוף הפיתוח ולא בשלהי הפרק. עם תום הפרק הראשון, הבסון מנגן ומחבר לפרק השני. החליל, האבובים וכלי הקשת מצטרפים, עד שהכינור מנגן בליריות, מלֶוּה בכלי הקשת בלבד, משמיע תזכורת לנושא הפתיחה. הטימפני וכלי הנשיפה מובילים לפרק הפינאלה המבריק והתוסס, עם

הארפג'י הנודעים בכינור; גם כאן אין חלוקה מובהקת בין הסולנית לתזמורת מי בחזית ומי ברקע. הכנר יוזף יואכים כתב שזהו "הקונצ'רטו הגדול מכולם, היהלום שבכתר".

סיבליוס היה לפינלנד חלוץ רומנטי-לאומי ושילב פולקלור ביצירותיו. בוגר מכוון הלסינקי למוזיקה, כיום "אקדמיית סיבליוס", לאחר השתלמות בברלין שב לפינלנד, נשא את אֵינוּ, אֶם שש בנותיו, ובסיוע מלגה ממשלתית התפנה להלחין. ביצירותיו כואמות סימפוניות דוגמת "פינלנדיה", קונצ'רטו לכינור, סימפוניות ושירים לקול ולפסנתר. **אנדנטה פסטיבו** מ-1938 היא עיבוד לרביעיית כלי קשת באותו שם מ-1922. בנגינת הבכורה לגרסה המורחבת, לתזמורת כלי קשת ולטימפני, השתתפו תזמורת שירות השידור הפינית בניצוח המלחין - קונצרט השנה החדשה 1939, בשידור חי ברדיו. בשנותיו האחרונות עלו מעריצים לבית העץ של סיבליוס, "איינולה".

הסימפוניה השנייה מ-1801-1802 מאת **בטהובן** חיונית, מז'ורית ורוויית הומור; ברליוז אמר עליה: "היא מחייכת לכל אורכה". בטהובן חיבר אז סונטות ובגטלות לפסנתר - החופש המבני ותחושת האלתור של האחרונות - והשפעת סגנון היידן, ניכרים למשל במבוא הארוך. כלי הנשיפה, במיוחד קלרניות ובסונים, מובילים את מלודיות הנושא ומשוחחים עם כלי הקשת. לרגטו, מהפרקים הסימפוניים השקטים הארוכים בתולדות המוזיקה, פותח בכלי קשת חלומיים ובו יסודות עממיים-פסטורליים, למשל בכלי הנשיפה - קלרניות, בסונים וקרנות. הפרק השלישי הוא סקרצו אלגרו - "בדיחה שמחה". מעצימים את המהתלה הבדלי העוצמה פיאונו-פורטה (עם טימפני וחוצצרות) ומשחקים בחילופי הפעמה - שהמשכם בפרק הסיום - אלגרו מולטו, בליווי עיקש וקצבי בכלי הקשת. הקודה ממושכת, עם הפתעות הרמוניות ומלודיות ה"דוחות את הקץ" עד להגעה לקו הסיום.

כתבת התזמורה: ד"ר חוה מרחבי | עיצוב גרפי: חגית מימון | צילום: יוק בייסל, דודו בכר "הארץ"